

**HI HA UN SIGNIFICATIU
INCREMENT DE LA
IMPULSIVITAT**

**David Bueno i
Torrens**

**Professor i investigador
de genètica de la UB i
divulgador de la ciència**

Límits en l'adolescència

L'adolescència és una etapa crucial en la vida de les persones, en què s'acaba d'establir la personalitat individual. És un procés complex, a vegades turbulent, amb profundes arrels biològiques, culturals i socials, que es nodreix dels aprenentatges d'infantesa però que va molt més enllà, catapultat per les noves vivències i els ineludibles canvis biològics. Des del punt de vista psicològic es caracteritza per la cerca de nous referents, descoberta de la sexualitat, adquisició del pensament abstracte, inestabilitat emocional, desafiament dels límits establerts i radicalització ideològica, la qual cosa es tradueix sovint en, o és causat per, un significatiu increment de l'impulsivitat. *Nature neuroscience* acaba de publicar un treball on es descriuen mecanismes neurals implicats en aquest increment d'impulsivitat, els quals permeten comprendre millor com es desenvolupa l'adolescència, per què és necessària i quins són els riscs que comporta.

D'UNA BANDA, S'HAN IDENTIFICAT CIRCUITS NEURALS implicats en l'increment d'impulsivitat, els quals resideixen en l'escorça cerebral, la zona implicada en la percepció, la imaginació, el pensament abstracte, el judici i la presa de decisions. S'ha vist que aquests circuits es desregulen lleugera-

ment durant l'adolescència, la qual cosa justifica l'increment d'impulsivitat. I s'ha demostrat que existeixen diferències interpersonals pel que fa al seu funcionament que justifiquen que hi hagi adolescents, i també adults, molt més impulsius que altres. En aquest sentit és important destacar dues coses: primer, que durant l'adolescència sorgeixen molts problemes psicològics relacionats amb la impulsivitat, que poden arribar a tenir greus conseqüències per a la persona que els pateix i també per a la societat on viu; i segon, que la majoria de les xarxes neurals de l'escorça cerebral es formen i es perfilen durant la infantesa i l'adolescència, en part sota guiatge genètic però amb una crucial intervenció ambiental –vivències, aprenentatge, models socials, etc.

QUIN SENTIT TÉ AQUEST increment natural d'impulsivitat? Com deia al principi de l'article, l'adolescència és l'etapa de la vida en què les persones pro-

vem els nostres propis límits, la qual cosa forja la personalitat de l'adult, i per provar els límits cal assumir riscos. En aquest sentit, la impulsivitat va lligada al fet d'assumir riscos. És a dir, que aquest increment d'impulsivitat, sempre que es mantingui dins uns límits raonables, contribueix a formar adults personalment i socialment sans, coneixedors dels seus límits.

PERÒ AIXÒ NO ÉS TOT, perquè aquest treball també ha demostrat que algunes d'aquestes xarxes perden eficiència de funcionament en els adolescents que consumeixen alcohol, nicotina o qualsevol droga il·legal, fent que incrementi la seva impulsivitat. Val la pena destacar els informes que indiquen que els adolescents catalans es troben entre els més consumidors de marihuana de tot el món, i que és l'edat en què s'inicien també en el consum d'alcohol i tabac. Què implica tot això? Doncs que aquest excés no natural d'impulsivitat contribueix a formar adults no prou conscients dels seus límits. En conjunt, aquests resultats expliquen allò que empíricament tots els pedagogs saben: els adolescents necessiten límits, per qüestionar-los i, al mateix temps, per integrar-los en la seva personalitat, la qual contribuirà a forjar la societat del futur. La qüestió és on s'han de situar aquests límits, i com s'han de posar.

**Els necessiten
per qüestionar-los i,
al mateix temps,
per integrar-los
en la seva personalitat**